

Rapport - Undersøkelse arbeiderboligområdet Myra, kommunens oppfølging

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Meråker kommune	10.06.2021	13/21
Saksbehandler	Einar Sandlund	
Arkivkode	FE - 033	
Arkivsaknr	20/222 - 35	

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget tar rapporten, Undersøkelse arbeiderboligområdet Myra – kommunal oppfølging, til orientering
2. Saken oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

1. *Kommunestyret tar rapporten til orientering.*
2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake med en egen sak på oppfølgingen av undersøkelsen.*

Vedlegg

Rapport fra undersøkelse

Saksopplysninger

Bakgrunn

Kontrollutvalget fikk i sak 21/19 den 18.09.19, referatsaker, forelagt seg en del dokumenter og informasjon om Myrasaken, og fattet blant annet slikt vedtak:

Kontrollutvalget ber om en sak vedrørende en bestilling til revisor om en gjennomgang av den såkalte Myra saken.

Kontrollutvalget fattet så i sak 18/20 følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget kan ikke gå inn i enkeltsakene vedr. arbeiderboligene på Myra*
2. *Kontrollutvalget ber revisjonen foreta en undersøkelse av følgende, jfr. Vedlegg til denne kontrollutvalgssaken:*
 - *Hvordan har kommunen som lokal kulturminnemyndighet fulgt opp Myra?*
 - *Oppfølging og ansvar infrastruktur på Myra 1986 – 1999.*
 - *Hvordan har kommunen etter 1998 fulgt opp aktuelt lovverk, reguleringsplan, forvaltningsplan/-dokumenter og egne tiltak m.v. som plan-/byggningsmyndighet, som ansvarlig for egen infrastruktur Myra?*
3. *Revisor bes om å komme tilbake til neste møte i kontrollutvalget med utkast til prosjektplan, med nødvendige konkrete utfyllende spørsmål av pkt. 2 i vedtaket.*

Kontrollutvalget behandlet prosjektplanen i møte 16.09.2020, sak 24/20. De sluttet seg til prosjektplanen og oversendte saken til kommunestyret for endelig godkjenning.

Oversendelsen ble gjort pga. at det undersøkelse kunne være av en slik størrelse at det eventuelt ville utløse behov for ekstraordinære ressurser utover prosjektets angitte ressursramme. I så fall måtte kontrollutvalget ha kommet tilbake til det i egen sak til kommunestyret. Undersøkelsen er gjennomført innenfor angitt ramme i prosjektplanen. *Hvis det viser seg nødvendig med, innenfor angitt ressursramme i pkt. 2, med ekstrabevilginger i budsjettet for kontrollarbeidet, kjøp av revisjonstjenester vil kommunestyret evt. måtte.*

Kommunestyret godkjente prosjektplanen i møtet den 28.09.20, sak 66/20.

Rapporten

Revisor avga endelig rapport 05.05.21. Undersøkelsen er avgrenset til perioden 1986 – 2020, slik det fremgår i rapportens kap. 1.3 metode. Informasjon er innhentet via dokumentanalyse og intervjuer. Undersøkelsen omfatter imidlertid forhold som har funnet sted relativt langt tilbake i tid. Dette har skapt metodiske utfordringer, både når det gjelder innhenting av informasjon gjennom intervjuer og gjennomgang av dokumenter

Følgende problemstillinger er undersøkt:

1. *Hvilke større inngrep har vært gjennomført i, eller direkte i tilknytning til, arbeiderboligområdet Myra i perioden 1986-2020, og hvilke bygningsmessige skader er innmeldt i den samme perioden?*
2. *Har kommunen som lokal kulturminnemyndighet fulgt opp Myra i perioden 1986-2020?*

Problemstilling 1 – hovedtrekk:

I gjennomgangen finner revisor holdepunkter for at det i perioden 1986-2020 har vært gjennomført åtte tiltak som har medført arbeid i grunnen på Myra, eller på områder i direkte tilknytning til Myra. To av tiltakene synes å ha vært utført av andre aktører, uten at kommunen har hatt noen rolle. Dette gjelder fornying av vann og avløpsanlegg i regi av Elkem på begynnelsen av 90-tallet og omlegging av strømforsyningen (jordkabel) i regi av NTE i 1998.

De første skriftlige kildene som dokumenterer setningsskader på byggene finner revisor i tilstandsrapport for Myra 3 som ble utarbeidet i 1997, samt grunnundersøkelse og tilstandsrapporter som ble utarbeidet i forbindelse med etablering av Forvaltningsdokumentet i 1998. Revisor finner holdepunkter for at det har vært kunnskap om setningsskader på enkelte av bygningene, i alle fall så langt tilbake som i 1997. Forvaltningsdokumentet ble utarbeidet i 1998, altså før kommunen overtok ansvaret for avløpsanlegget i 2004. Det foreligger ingen eksplisitt faglig ekspertvurdering av hva årsaken til setningsskadene kan være.

Problemstilling 2 - hovedtrekk

Når det gjelder kommunens oppfølging av Myra har revisor avgrenset undersøkelsen til å omfatte enkelte sider ved tiltakene identifisert i første del av undersøkelsen (problemstilling 1).

Kulturetaten i kommunen synes å ha hatt hovedrollen når det kommer til oppfølging av Forvaltningsdokumentet. Revisor finner holdepunkter for at kulturetaten har fulgt opp Forvaltningsdokumentet, blant annet i forbindelse med ulike eksteriørmessige tiltak og re-etablering av veglys på området. Data indikerer at det har vært noe dårlig samarbeid mellom kulturetaten og teknisk sektor når det kommer til oppfølging av Forvaltningsdokumentet. At området er regulert til spesialområde bevaring taler imidlertid for at også teknisk sektor må ha en bevisst oppfølging i forbindelse med vurdering og gjennomføring av ulike tiltak.

Spesielt finner revisor ikke holdepunkter for at kommunen har foretatt en kartlegging av mulige konsekvenser ved å skifte ut/videreføre dreneringen i området ifm. arbeidene som ble utført på 2000-tallet. Tilsynelatende foretok ikke kommunen selv noen vurdering av om drenering var forsvarlig, men støttet seg på en antakelse om at Elkem hadde vurdert dette i forbindelse med de arbeider de hadde fått utført tidligere (på 90-tallet).

Revisor konkluderer med at det ikke finnes holdepunkter for at kommunen i forbindelse med gjennomføring av disse grunnarbeidene har fulgt opp arbeiderboligområdet Myra spesielt med hensyn til å utrede om tiltakene ville kunne påvirke vanninnholdet i myra og dermed komme i konflikt med bevaringsformålet. De vil i denne sammenheng understreke at undersøkelsen ikke gir grunnlag for å angi noen årsakssammenheng mellom tiltak som er

gjennomført og bygningsmessige skader på Myra.

Kommunedirektørens høringssvar

Kommunedirektøren fikk rapporten til høring 21.04.21 og avga høringssvar som vist i vedlegg 2 i rapporten. Ut fra høringssvaret foretok revisor en presisering i rapportens konklusjon (kap. 5.1) om at undersøkelsen ikke gir grunnlag for å angi noen årsakssammenheng mellom tiltak som er gjennomført og bygningsmessige skader på Myra.

I henhold til kommunelovens § 23-5 om kommunedirektørens uttalerett i saker som kontrollutvalget oversender kommunestyret, har sekretariatet også sendt rapporten til kommunedirektøren. Han viser til at hans innspill til uttalelse er ivaretatt og har ingen ytterligere uttalelse i sakens anledning.

Vurdering

Sekretariatet viser til den fremlagte rapport. Undersøkelsens problemstillinger har søkt å finne svar på hvilke større inngrep har vært gjennomført i, eller direkte i tilknytning til, arbeiderboligområdet Myra i perioden 1986-2020, hvilke bygningsmessige skader er innmeldt i den samme perioden og om kommunen som lokal kulturminnemyndighet har fulgt opp Myra i perioden 1986-2020.

Sekretariatet er av den oppfatning at undersøkelsen svarer ut de spørsmål som er gitt i problemstilling 1. Når det gjelder problemstilling 2 indikeres det at oppfølgingen av forvaltningsdokumentet hadde et forbedringspotensiale vedr. samhandlingen mellom kulturetaten og teknisk sektor. Det er mulig at det fortsatt kan være et slikt potensiale her, jfr. revisors vurderinger og konklusjoner.

Bestillingen av undersøkelsen har vært forankret gjennom egen sak i kommunestyret og endelig behandling av rapporten må etter sekretariatets oppfatning gjøres i kommunestyret.

Kontrollutvalget anbefales således kun å ta rapporten til orientering og at den oversendes kommunestyret med innstilling på at de tar rapporten til orientering, samt at kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake med egen sak på hvordan rapporten skal følges opp.